

праць Буковинського університету. Економічні науки. — 2014. — Вип. 7. — С. 243–252

5. Галицкий Е. Б., Петухова С. И., Рапопорт С. А. Развитие интернета среди россиян с разными объемами ресурсов // Интернет-маркетинг. – 2012. - № 4. – С. 194-210.

6. Земскова А. В. Детерминанты совершения покупок в сети Интернет // Интернет-маркетинг. – 2013. - № 5. – С. 302-307.

7. Зыбин О.С., Цупсман В. С. Особенности организации торгового бизнеса в сети Интернет // Современная наука: актуальные проблемы теории и практики. Серия: Экономика и право. – 2012. - № 7. – С. 47-50.

8. Калужский М.Л. Электронная коммерция: маркетинговые сети и инфраструктура рынка. М.: Издательство «Экономика», 2014. – 328 с.

9. Котляров И.Д. Услуга или манипулирование: взаимодействие интернет-магазинов с потребителями // Интернет-маркетинг. – 2013. - № 6. – С. 358-364.

10. Кравчук М.Н. Тренды в электронной коммерции // Интернет-маркетинг. – 2014. - № 4. – С. 240-247.

Василь ФАЙФУРА

Тернопільський національний економічний університет, Україна

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Скидання забруднених стічних вод, неконтрольована експлуатація земельних і лісових ресурсів на площах водозборів, забудова прируслових територій призвели до надмірних обсягів техногенного навантаження на водні екосистеми і здоров'я людей. Особливо це проявляється на фоні недостатнього фінансування будівництва, ремонту чи реконструкції очисних споруд, неефективного функціонування ще діючих їх потужностей та ігнорування екологічних вимог законодавства України.

Намагання керівників якомога максимізувати дохід часто йде в розріз із необхідністю вкладати кошти в охорону довкілля, а економічна криза нині відсунула багато цікавих починань та проєктів, які планувалося здійснити в галузі раціонального використання, охорони та відтворення водних ресурсів.

Все це породжує неухильну деградацію водно-екологічних станів басейнів рік нашої країни. Головними причинами цього стало неконтрольоване забруднення поверхневого та підземного стоку недостатньо очищеними і неочищеними комунально-побутовими і

промисловими стічними водами на фоні інтенсивних ерозійних процесів на територіях водозбірних площ, поверхневий змив з урбанізованих і сільськогосподарських угідь. Тому не дивно, що гідроекологічні ситуації в басейнах більшості великих рік вбачають за критичні.

Надмірне забруднення природних поверхневих і підземних вод призвели до погіршення й умов господарювання і життєдіяльності населення України. Особливої уваги потребує розкриття змісту та причин цих явищ у великих містах і районах з надмірною концентрацією промислового виробництва та інтенсивного сільськогосподарського освоєння.

Неочищені та недостатньо очищені комунально-побутові і промислові стічні води часто скидаються безпосередньо у водні об'єкти або через систему міської каналізації. До цього додається надходження до водних об'єктів забруднювальних речовин у процесі поверхневого стоку води з міських територій та дисперсне забруднення в результаті експлуатації сільськогосподарських угідь шляхом розвитку процесів водної ерозії.

Негаразди системи використання водних ресурсів тісно пов'язані з іншими проблемами, переважно організаційно-управлінськими. Вирішення їх потребує докорінної зміни підходів до управління галуззю, розробки і реалізації масштабних водогосподарських проєктів. Впродовж останніх двох десятиріч вкрай занедбаною виявилася водогосподарська інфраструктура. Одна її частина вийшла з ладу з причини повної матеріальної та моральної зношеності, частина потребує поточного обслуговування і ремонту. Багато водогосподарських об'єктів і елементів інфраструктури залишилися взагалі напризволяще. Особливо це стосується технічного стану і функціонування очисних споруд у регіонах.

У більшості обласних центрах потужності водоочищення залишаються на одному рівні впродовж вже тривалого часу і в принципі забезпечують надання необхідного обсягу сервісу. А от що стосовно малих міст, містечок, то ситуація там вкрай критична. У багатьох з них водоочисні споруди не працюють уже десятиліття, а забруднюючі стоки напряму скидають у поверхневі водні об'єкти.

Прогресуюча втрата раніше створеного потужного технічного водогосподарського потенціалу і нераціональне використання його складових стали також і наслідком недостатньо об'ґрунтованих реформ, приватизації майна, а той просто через недостатню увагу і нестачу коштів на її утримання. Нині єдина колись система водного господарства роздроблена, що призвело до невизначеності статусу багатьох водогосподарських об'єктів [2; с. 87].

Частина водогосподарських об'єктів була приватизована, взята у

довгострокову оренду, розділена на майнові паї як майно колишніх колгоспів і радгоспів. Відтак, внутрішньогосподарські об'єкти залишилися некерованими і безгосподарними. Подальша відсутність їх ремонту і поступовий, але незворотний перехід у непридатність унеможлиблює системну єдність їх функціонування. З розпадом системи управління на низовому рівні, водогосподарська інфраструктура залишилась не тільки без власника, а й без фінансової бази її утримання.

Незважаючи на складність усіх розглянутих питань і потреби узгодження водних інтересів усіх водокористувачів, необхідно скрупульозно дотримувати пріоритетність водозабезпечення соціальної сфери – лише за такої умови можна говорити про перспективи екологічно збалансованого розвитку регіонів, у тому числі з урахуванням водного фактору.

Водогосподарський розвиток, використання водних ресурсів і їх охорона повинні підпорядковуватися головній меті – безперервного і бездефіцитного забезпечення населення питною водою. Всі інші завдання і цілі другорядні. Тільки це дозволить сформувати чіткий, прозорий і зрозумілий економічний механізм водокористування, ефективно поєднати його важелі з правовими і організаційно-адміністративними інструментами екологічної політики.

У подальший розвиток водного сектора економіки має бути закладений соціально-економічний і екологічний імперативи, що передбачає реалізацію цілого комплексу водогосподарських заходів. Нині вже робиться чи не найголовніше – реалізуються інтегральні підходи до управління водними ресурсами. Такий підхід, як зазначає О. Дьяков [1; с. 225] координує розвиток водного сектора, земле- та інших видів природокористування задля підвищення добробуту у суспільстві на основі мінімізації збитків водним екосистемам.

В основі інтегрованого управління водними ресурсами лежить басейновий принцип природокористування і необхідність проведення всієї національної еколого-економічної політики на його засадах. Басейновий принцип в цілому не новий, але сучасне розуміння його як екологічної основи соціально-економічного життя розкриває можливості розв'язувати багато нагальних проблем, пов'язаних із збереженням довкілля і подальшого гармонійного розвитку системи «природа – населення – господарство». Цей підхід дає змогу враховувати і узгоджувати індивідуальні екологічні інтереси окремих конкуруючих за природні фактори розвитку природокористувачів, їх груп, цілих секторів економіки. І головне, – гармонізувати їхні інтереси з вимогами довкілля.

Серед інших пріоритетних кроків визначаємо реалізацію заходів щодо удосконалення територіально-галузевої структури і технології

водокористування; забезпечення якісною питною водою і збереження здоров'я населення; запобігання шкідливої дії води, сприяння стабільному розвитку регіонів; міжнародне співробітництво в галузі використання і охорони водного фонду; урахування екологічних обмежень і вимог при прийнятті соціальних і економічних рішень; охорона водних джерел від якісного і кількісного виснаження; раціональне використання водних ресурсів; збереження біологічного розмаїття водних екосистем; підвищення екобезпеки в умовах використання хімічних речовин; вирішення проблеми відходів.

Бібліографія

1. Дьяков О. Басейновий підхід до управління водними ресурсами у південних регіонах України. // Регіональна політика та місцеве самоврядування. Стратегічні пріоритети. – №2 (11), 2009. – С. 225-230.

2. Файфура В. В. Еколого-економічний аналіз використання і відтворення водних ресурсів України // Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. Наук. журнал. Випуск 18. - Тернопіль, 2013. – С. 82-87.

Андрій ХАЛЕЦЬКИЙ

Громадська організація "Новий соціальний вектор", Україна

КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ, ВЛАДИ ТА БІЗНЕСУ У СФЕРІ СТАЛОГО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Для налагодження соціального партнерства держави і громадських організацій, самих громадян, для активізації участі громадськості в державному управлінні потрібні кардинально нові підходи та ефективні механізми.

Індикатори сталого розвитку - своєрідний барометр соціально-економічного та екологічного стану світу, країн і регіонів. Перша найбільш комплексна розробка в цій сфері - система індикаторів сталого розвитку, запропонована Комісією зі сталого розвитку ООН у 1996 році. Сьогодні офіційні системи індикаторів сталого розвитку мають фактично всі найбільші міжнародні організації (ООН, Всесвітній Банк, Організація економічного співробітництва й розвитку, Європейське співтовариство) і розвинені країни. Починаючи з 1999 року органами державної влади України були розроблені й прийняті до реалізації системні концепції і комплексні цільові програми сталого розвитку. Індикатори сталого розвитку відображають економічні, соціальні й екологічні аспекти задоволення потреб суспільства без обмеження потреб майбутніх